
Inleiding

Waarom Israël?

Je moet al een dikke huid hebben om over Israël te schrijven, toch als je grondige kritiek hebt op het staatsbestel in dat land. Dan krijg je snel het verwijt antisemiet te zijn, want waarom anders zo focussen op dat land? Er zijn zoveel andere problemen in de wereld.

Maar Israël is een product van Europa, een staat ontstaan door kolonisatie van Palestina door Europese Joden, afkomstig uit zowat alle Europese landen. Christelijk West-Europa heeft deze kolonisatie altijd gesteund. Eerst uit imperiale belangen, daarna gechanteerd door het schuldgevoel over het eeuwenlange Europese antisemitisme dat uitmondde in de genocide van de Europese Joden door de nazi's.

Daarnaast is Palestina in de West-Europese cultuur permanent en dominerend aanwezig geweest. Onze godsdienst komt vandaar. Iedereen onder ons heeft talloze verhaaltjes opgedist gekregen over Jezus en zijn apostelen in Palestina. We zijn er tijdens de kruistochten gaan vechten omdat we vonden dat het land ons toebehoorde omwille van die godsdienst en niet aan de Arabieren die er woonden, ook al waren velen onder hen christenen. In het eerste historische literaire werk in het Nederlands, *De Spieghel Historiael* uit 1285 van Ja-

cob van Maerlant, staat het land centraal. Van Maerlant be-
steedt honderden verzen aan Palestina, de kruistochten en de
islam. De eerste reisliteratuur in het Nederlands gaat over pel-
grimages naar Palestina. Onze vroege schilderkunst bulkt tot
de barok van de taferelen die in Palestina spelen. En meer re-
cent hebben zowel Leopold II als Albert I Palestina willen ko-
loniseren. Geen enkel land buiten West-Europa ligt zo sterk
verankerd in ons collectief geheugen als Palestina. Zelfs onze
voormalige kolonie Congo krijgt minder aandacht.

De insinuatie dat je een antisemiet bent als je het staatsbestel
in Israël in vraag stelt is nooit ver weg, alsof een staat en zijn
bevolking een en hetzelfde zijn. Geen enkele staat is heilig of
onaantastbaar. Een staat is er voor al zijn inwoners en moet
zo democratisch mogelijk zijn. Of zoals de Amerikaanse On-
afhankelijkheidsverklaring van 1776 het stelt: *'We hold these
truths to be self-evident, that all men are created equal, that they
are endowed by their Creator with certain unalienable rights, that
among these are Life, Liberty and the Pursuit of Happiness. That to
secure these rights, Governments are instituted among Men...'**

Als dit niet het geval is moet men die staat hervormen.
Wij, Belgen zijn er al decennia mee bezig. De N-VA (Nieuw-
Vlaamse Alliantie) wil België weg. Niemand die daarom sug-
gereert dat deze partij daarbij grote bevolkingsgroepen wil
verdrijven, of erger. In het geval van Israël duikt dit verwijt
meteen op. Als je stelt dat die staat niet democratisch is om-
dat hij aan de oorspronkelijke Palestijnse bevolking alle fun-

* 'Wij beschouwen het als een vanzelfsprekende waarheid dat alle mensen gelijk
zijn geschapen en dat zij van hun Schepper enkele onvervreembare rechten
hebben gekregen, onder meer recht op leven, vrijheid en het streven naar
geluk, en dat regeringen door mensen worden gesticht om deze rechten te
verwezenlijken.'

damentele rechten in het land ontzegt ten voordele van de Europese nieuwkomers, en dat hij daarom moet hervormd worden tot een staat voor al wie daar woont, dan ben je antisemiet. Een vraag naar meer democratie wordt omgetoverd tot een misdaad: antisemitisme.

Een lobby

Het wordt nog erger voor wie over de lobby schrijft die deze staat op alle niveaus steunt. Dan beland je in een ideologisch mijnenveld en word je beschuldigd van samenzweringstheorieën. Voor andere lobbygroepen geldt dit blijkbaar niet.

Toch wil ik het over de Israëlobby (in België) hebben. Dat er een Israëlobby bestaat is op zich niet zo relevant. Er zijn zoveel lobbygroepen. De lobby van de Boerenbond heeft al vaak ministers geleverd. Of de lobby van het patronaat; en van de patroonsorganisaties heeft zelfs het economisch programma van de N-VA geschreven. Of een Turkse lobby die wil dat dit land mag toetreden tot de Europese Unie. Maar het is veel relevanter te onderzoeken waarom groepen of partijen zich in zo'n lobby integreren, en in dit geval achter Israël staan.

Het gaat inderdaad om een Israëlobby, en niet om een joodse lobby. Als de belangen van de staat Israël alleen door leden van de Antwerpse of Brusselse joodse gemeenschap verdedigd zouden worden, zou dit weinig effect hebben.

Binnen de Vrienden van Israël moet een onderscheid worden gemaakt tussen wie echt lobbyt, volgens Israëlische – al dan niet impliciete – richtlijnen en wie door hen wordt bewerkt. Bijna alle politici die we in dit boek vermelden, vallen onder de laatste categorie. Zij zijn gevoelig voor de zaak van

Israël omdat die gevoeligheid strookt met hun eigen ideologie. En die is vaak Atlantisch (solidariteit binnen wat dan het Westen wordt genoemd), het geloof in een dreigende botsing van beschavingen, conservatief, nekoloniaal, al dan niet islamofob en met als hoeksteen dat Israël op al deze punten onze voorpost is tegen deze 'barbarij'. Het koloniale karakter van de zionistische staat wordt door hen uit de geschiedenis geschreven, en de nog immer voortdurende kolonisatie blijft voor hen een blinde vlek. Zo is het opvallend dat wie over Congo een nekoloniaal discours voert, ook vriend van Israël is.

Daarom is het gerechtvaardigd om de vraag te stellen wie binnen het Belgisch establishment Israël steunt en waarom.

Zoals hierboven werd geschreven doen Belgische politici dit hoofdzakelijk vanuit een eigen politieke visie en ideologie. In hun wereldbeeld speelt de Joodse staat een belangrijke rol. Dat christendemocraten als Yves Leterme of Mia Doornaert met al hun gewicht achter Israël staan, heeft te maken met hun Atlantische ingesteldheid, hun islamofobie en hun visie op de westerse waarden, waarbij Israël volgens hen de rol speelt van een westerse voorpost in het Midden-Oosten (zie het hoofdstuk 'De rol van het neoconservatieve gedachtegoed').

Als de socialisten de zionistische beweging gesteund hebben vanaf het prille begin (de jaren 1920) tot heel recent, dan is dit omdat ze Israël zagen als product van een 'socialistische kolonisatie' en als een alternatief ideaal tegenover bolsjewistisch Rusland, zoals de toenmalige leider van de Belgische Werkliedenpartij Emile Vandervelde schreef. Daarbij speelde ook enige electorale berekening, wat in Antwerpen trouwens nog

altijd geldt. Maar alles evolueert en bij de huidige PS (Parti Socialiste), zeker in Brussel, is de steun aan Israël bijna verdwenen. De talloze Marokkanen die tot de partij zijn toegetreden en er mandaten voor hebben veroverd tijdens de verkiezingen zijn zeker niet vreemd aan deze gewijzigde opstelling.

De grootste Israëlverdedigers vind je vandaag aan de rechterzijde, bij de liberalen en bij de aanhangers van de theorie van de 'botsende beschavingen', waarbij de westerse waarden verdedigd moeten worden tegen een 'oprukkende islam'.

De motivaties om het zionisme en Israël te steunen zijn in de loop van de laatste honderd jaar veranderd en allianties zijn verschoven.

Dit boek wil inzicht bieden in de huidige situatie en op wat daaraan vooraf is gegaan.